

[Justitsministeren.]

har vist sig en vis praktisk trang til at føre en kontrol med administrationens afgørelser. Jeg mener på den anden side også, at når man skal indføre en ombudsmand, må man forlange, at der viser sig en praktisk trang på de områder, man nu vil inddrage under ombudsmandens kontrol, og her er det, min tvivl kommer frem med hensyn til domstolene. Spørgsmålet er for mig, om der virkelig i tidens løb har vist sig en praktisk trang, og om der i dag er, om jeg så må sige, en juridisk trang til de regler, vi nu foreslår.

Forsåvidt angår spørgsmålet om den praktiske trang, kan jeg henvise til de redogørelser, der har været tilstillet underudvalget i forfatningskommissionen vedrørende klagerettens virksomhed. De forekommer ikke mig på overbevisende måde at godtgøre, at der er en praktisk trang til en kontrol med domstolene på det område — jeg skal senere komme tilbage til de konkrete bemærkninger, som det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard fremførte. Forsåvidt angår spørgsmålet om den juridiske trang til nye lovregler på dette område, føler jeg mig heller ikke ganske overbevist. Vi har i retsplejeloven andre kauteler, som jeg egentlig mener er tilstrækkelige.

Det var, hvad jeg følte trang til at fremsætte af mere almindelige betragtninger.

De bemærkninger, som ærede medlemmer har fremsat, giver mig iøvrigt ikke anledning til mange bemærkninger undtagen dem, det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard fremsatte.

Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard spurgte mig, hvordan jeg så på spørgsmålet om dommernes opførsel i retten, og nævnte et enkelt eksempel på en dommers optræden i Holstebro fra de seneste dage. Jeg kan sige klart, at jeg har den opfattelse, at en dommers opførsel i retten må være ubetinget forenelig med rettens værdighed. Hvis de bemærkninger er faldet, som det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard fremdrog, kan de påtales. Jeg mener absolut, det må være berettiget at klage over en sådan optræden i retten. Vi har imidlertid i dag et sted, hvortil der kan klages, nemlig til landsrettens præsident, retsplejelovens § 48, og det, der for mig — jeg gentager det endnu en gang — er problemet, er, om ikke denne klageret er nok. Det er et spørgsmål, vi har drøftet i underudvalget flere gange,

og forsåvidt er det blot en gentagelse af de synspunkter, som det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard og jeg har på dette område.

Det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaard omtalte det møde, vi havde i Juridisk Forening den 12. maj 1952, og fremhævede, at de svenske gæster, lagman Nilsson og andre, da spørgsmålet var om, hvorvidt en ombudsmandsvirksomhed ville gribe ind i dommernes uafhængighed, havde fremsat den bestemte opfattelse, at i svenske dommerkredse nærede man ingen frygt for, at denne institution skulle genere dommernes uafhængighed, og at de ikke på noget tidspunkt havde generet dommernes uafhængighed. Jeg er ganske enig i, at således faldt bemærkningerne, og at det var opfattelsen i de svenske dommers kredse, men det, jeg betvivler, er: Er det rigtigt at overføre de svenske regler til Danmark, hvor vi nu engang har retsregler, som svenskerne ikke har?

Det ærede medlem harcellerede lidt over mit ønske om en grundig udvalgsbehandling af lovforslaget. Jeg er enig med det ærede medlem i, at udvalgsbehandlinger naturligvis helst skulle være grundige, og jeg kan også tiltræde, at den behandling, som disse problemer har været genstand for i det underudvalg, som det ærede medlem har været formand for, har været særdeles grundig, men de personer, der nu skal indtræde i det udvalg, som nedsættes i det høje ting, er andre personer end dem, der sad i underudvalget, og problemerne, sydes jeg, er så vanskelige og så store, at det må være rigtigt at sige, at et lovforslag af denne art med i virkeligheden vidtrækkende konsekvenser må undergives en meget grundig udvalgsbehandling.

Det er også rigtigt, at jeg har været tilstede ved 4—5 møder under underudvalgsbehandlingen i forfatningskommissionen, og jeg har været med til et par møder i den store samlede forfatningskommission og har ved min underskrift på forfatningskommissionens betænkning tiltrådt, at dette lovforslag blev fremmet som et led i det forlig, der er sluttet vedrørende forfatningsspørgsmålet. Jeg er ikke helt sikker på, at jeg kan tiltræde det ærede medlem hr. Bertel Dahlgaards udtryk, der, såvidt jeg noterede mig det, gik ud på, at jeg ved min underskrift havde tiltrådt, at gennemførelsen af dette lovforslag var et uadskilleligt